

Afazja rozwojowa

- czym jest i jak pomóc dziecku.

Afazja rozwojowa to specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka, ale także zaburzenia zdolności komunikowania się różnymi kanałami.

Afazja dotyczy rozumienia i mówienia, czytania, pisania, liczenia, a także odczytywania mowy ciała, poczucia czasu, pamięci, czy orientacji w przestrzeni.

Dzieci z afazją, pomimo prawidłowego słuchu i normy intelektualnej mają trudność z nabywaniem i rozumieniem mowy.

Afazja dziecięca powstaje w wyniku uszkodzenia struktur lewej półkuli mózgowej, która odpowiada za przetwarzanie i zapamiętywanie informacji językowych.

Rodzaje afazji rozwojowej.

Afazja typu ekspresyjnego (ruchowa, motoryczna)	Afazja typu percepcyjnego (sensoryczna)	Afazja typu mieszanego (motoryczno - sensoryczna)
Dziecko nie mówi lub mówi bardzo słabo, ale rozumie mowę;	Rozumienie mowy otoczenia jest dla dziecka ograniczone, natomiast mowa czynna dziecka jest bardzo agramatyczna i niewyraźna (dziecko posługuje się „swoim” językiem);	Dziecko nie mówi (lub słabo mówi), oraz nie rozumie mowy otoczenia.

Objawy afazji rozwojowej:

- zaburzenie albo zniesienie zdolności wyrażania myśli słowami, powolna, oszczędna w słowach mowa, składanie słów i zdań odbywa się z wysiłkiem,
- niemożność naturalnego opanowania systemu gramatycznego i składni - zamiany głosek, opuszczanie i przestawianie głosek, wtrącanie błędnych słów, niewłaściwa forma gramatyczna, uproszczenia w budowie zdań przez np. opuszczanie przyimków i niezmienianie końcówek rzeczowników (styl depeszowy albo styl telegraficzny),
- zaburzenia o charakterze amnestycznym – zapominanie już nabytego słownictwa, dziecko nie potrafi przypomnieć sobie właściwych słów do określenia przedmiotów i pojęć, przedmioty określa opisowo (np. żelazko – „to do prasowania”),
- problemy z uczeniem się nowych słów i zapamiętywaniem ich znaczeń,
- trudności z powtarzaniem cudzych słów i zdań,

- tworzenie neologizmów, zniekształcenia słów, często niezrozumiała mowa,
- w przypadku afazji czuciowej: zaburzenie rozumienia mowy, dzieci rozumieją sens pytań i zdań dopiero po kilkakrotnym powtórzeniu, czasami rozumieją sens niektórych słów, ale nie rozumieją znaczenia całego zdania.

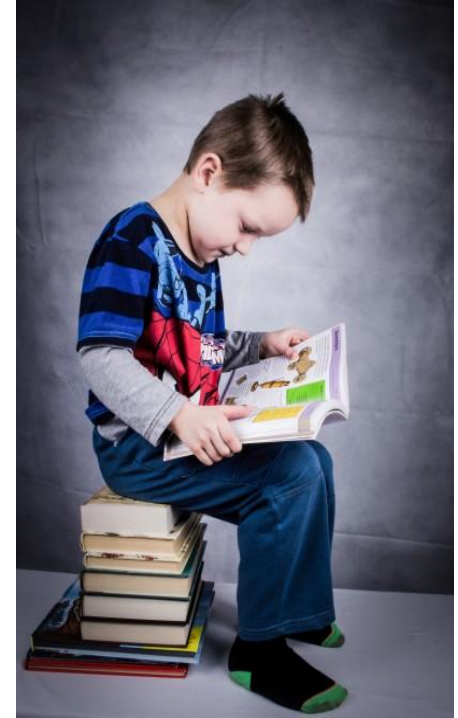

Dzieci z afazją cierpią dodatkowo na:

- trudności w czytaniu (aleksja) i pisaniu (agrafia) – występujące w różnym stopniu,
- ograniczenia w uczeniu się na pamięć (dzieci wolniej zapamiętują, niedokładnie, nieadekwatnie, szybciej zapominają),
- problemy z koncentracją,
- dysharmonię rozwojową, problemy z motoryką małą i dużą, zaburzenia integracji sensorycznej, męczliwość,
- nerwowość, lękliwość, nadpobudliwość, problemy emocjonalne, obniżone poczucie własnej wartości, unikanie kontaktów społecznych, izolowanie się.

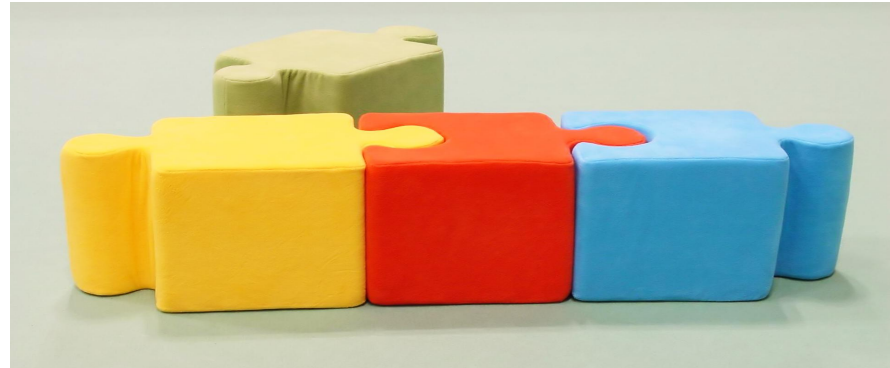
Dziecko z afazją motoryczną:

- ma trudności z opanowaniem czytania i pisania,
- mowa niezrozumiała,
- problemy z pamięcią i koncentracją,
- powtarzane wyrazy ulegają zniekształceniom,
- problem z wyraźną wymową, z przypomnieniem sobie niektórych słów (kolacja to śniadanie itp),
- mowa bardzo prosta, także pod względem gramatycznym,
- powolne myślenie,
- z trudem zapamiętuje kształt liter i cyfr,
- **dobrze słyszy, ale nie zawsze rozumie to, co ktoś mówi,**
- rysunki są ubogie, nie lubi rysować i pisać, pismo nie trzyma się liniatury,
- problemy z pamięcią (nie wie co było na obiad, myli dni tygodnia),
- porusza się niezgrabnie,
- w nowym miejscu czuje się niespokojny i zagubiony.

Dziecko z afazją sensoryczną:

- ma trudności w zapamiętaniu i zrozumieniu poleceń,
 - nie lubi bajek czytanych, nie zapamiętuje wierszy, nie zawsze rozumie znaczenie poszczególnych słów,
 - czasem kilkakrotnie powtarza te same słowa, wyrazy, ale nie rozumie sensu wypowiedzi, deformuje je,
 - wypowiedzi są agramatyczne,
 - **nie zawsze rozumie, chociaż dobrze słyszy,**
 - dość łatwo uczy się czytać i pisać, ale **nie rozumie sensu czytanego tekstu,**
 - nie lubi mocnych zapachów, metek, czy hałasu,
-
- ma kilka wybranych potraw,
 - uczenie się sprawia mu trudność,
 - czasem reakcje są nieadekwatne do sytuacji
 - krzyczy, lub płacze, unika innych.

Jak możemy pomóc?

W kontakcie z dzieckiem:

- zawsze upewniamy się czy zrozumiało komunikat - jeżeli sytuacja tego wymaga - powtarzamy go kilkakrotnie,
- zadania i długie treści dzielimy na małe kawałki,
- okazujemy dziecku zrozumienie i cierpliwość (powolne myślenie i łączenie faktów wynika z jego zaburzeń),
- stwarzamy sytuację, w których dziecko będzie odnosiło sukcesy,
- nigdy nie zawstydzamy dziecka z afazją z powodu trudności związanych z procesem porozumiewania się.

Opracowała Magdalena Rogowska na podstawie książki
“ABC Afazji” K. Wnukowskiej i <https://www.rozkodujmyafazje.pl/>